



## Het Integriteitsbureau van BTC: functioneringsregels

### I. Inleiding

De Belgische Technische Coöperatie wordt hoofdzakelijk gefinancierd door de Belgische staat en is belast met het uitvoeren van taken van openbare dienst. Daarom moet BTC gedragsregels naleven en een onberispelijke ernst tentoonspreiden. Dat is essentieel om het vertrouwen te bewaren van onze donoren, de partnerlanden en de bevolking waarvoor wij ons inzetten.

Dit gebeurt met name door het naleven van de Belgische wettelijke bepalingen zoals onder meer het Strafwetboek, de wetgeving op de overheidsopdrachten, de rechtsregels van de landen waar wij werken en onze Ethische Code.

Het naleven van deze regels is belangrijk voor het welslagen van onze organisatie. Daarom heeft de Raad van Bestuur van BTC besloten om het Integriteitsbureau op te richten. Het is bedoeld om de ontvangst en behandeling van vragen en klachten van medewerkers en derden te faciliteren, met betrekking tot twijfelachtige financiële praktijken of elke andere ernstige kwestie die in het belang van BTC moet worden gemeld.

### II. Toepassingsgebied

BTC heeft binnen zijn dienst Interne Audit een Integriteitsbureau opgericht voor alle medewerkers en derden die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken zijn bij onze activiteiten, om vragen te stellen en klachten in te dienen rond integriteitsproblemen.

Medewerkers en derden zijn niet verplicht een beroep te doen op het Integriteitsbureau. Wie beslist het Bureau niet te gebruiken, zal daarvan geen negatieve gevolgen ondervinden.

De in onderhavig document beschreven procedures doen geen afbreuk aan de mogelijkheid van elk individu om zich rechtstreeks tot het gerecht te wenden.

### III. Onderwerpen waarop de procedure van toepassing is

Het Integriteitsbureau is een structuur die medewerkers van BTC en derden in staat stelt om vragen te formuleren, bezorgdheden te uiten of klachten in te dienen betreffende dubieuze praktijken op het gebied van bijvoorbeeld financiën, corruptie, misbruik en andere ernstige kwesties die in het belang van BTC dienen te worden gemeld.

Het is onmogelijk een volledige lijst te leveren van de problematiek die kan worden voorgelegd, maar hierna volgen enkele situaties die zeker en vast meldenswaardig zijn:

- fraude;
- misbruik van privileges en immuniteit;
- onrechtmatig gebruik van middelen van BTC;
- niet naleven van wettelijke bepalingen;
- diefstal van eigendom, goederen of uitrustingen van BTC.

Het Integriteitsbureau is **niet** bestemd om dagdagelijkse problemen of routinevragen van de medewerkers te behandelen, zoals conflicten tussen personen, het onderhoud van de kantoren, problemen van geweldpleging of pesterijen (zie hiervoor de specifieke procedures), vragen rond salarissen, werktijden, vakantieaanvragen, enz. Voor dit soort problemen moeten de medewerkers de gebruikelijke communicatiekanalen van BTC aanwenden.

#### **IV. Manieren om vragen/klachten in te dienen**

Voor BTC-medewerkers vult het Integriteitsbureau de gebruikelijke, door BTC aangemoedigde communicatiekanalen aan.

Wanneer bijgevolg een medewerker meent dat de wettelijke of reglementaire vereisten zijn overtreden ten nadele van BTC, dan moet hij/zij eerst en vooral zijn/haar bedenkingen meedelen aan:

1. zijn/haar rechtstreeks hiërarchisch overste of een directielid;
2. de verschillende betrokken BTC-departementen.

Het Integriteitsbureau is een bijkomende optie voor medewerkers die een vraag, klacht of melding willen indienen. Medewerkers kunnen deze optie gebruiken wanneer zij menen dat zij de gewone communicatiekanalen niet kunnen gebruiken omdat zij in dat geval niet met hun overste kunnen praten over hun bezorgdheden, of wanneer zij menen dat hun bedenkingen niet afdoend in overweging genomen werden na een eerdere melding via de gebruikelijke communicatiekanalen.

Medewerkers of derden kunnen een beroep doen op het Integriteitsbureau via de BTC-site: [www.btcctb.org/nl/integriteit](http://www.btcctb.org/nl/integriteit). De vraag/klacht wordt gemeld via een in te vullen formulier.

Om een totale vertrouwelijkheid te garanderen worden vragen/klachten rechtstreeks en veilig geregistreerd via een extern systeem, volledig onafhankelijk van de informaticastructuur van BTC. Dit systeem is enkel toegankelijk voor het Integriteitsbureau, dat een onderzoek moet instellen en een onafhankelijk advies moet geven aan het Directiecomité.

BTC aanvaardt **geen anonieme vragen/klachten**. Medewerkers/derden moeten zich dus identificeren wanneer ze hun bedenkingen formuleren. De identificatie bestaat uit de officiële naam en voornaam van het individu.

Wie een vraag/klacht indient, wordt ervan op de hoogte gebracht dat:

- de vraag/klacht vertrouwelijk blijft, in de mate van het mogelijke;
- zijn/haar identiteit niet onthuld wordt;
- er geen represailles genomen worden tegen medewerkers/derden die te goeder trouw een vraag/klacht indienen.

Toch kan BTC soms verplicht zijn de identiteit van de betrokken medewerker te onthullen wanneer de wet dit vereist, meer bepaald ten gevolge van een gerechtelijke of administratieve beslissing of een dergelijke wettelijke verplichting.

#### **V. Verwerking van persoonlijke gegevens**

In het kader van een meldingsprocedure zal BTC de persoonlijke gegevens van de medewerkers moeten verzamelen en behandelen met inachtneming van de Belgische wetgeving op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Het recht op de gegevensbescherming definieert over het algemeen persoonlijke gegevens als “iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatienummer of van een of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor hem/haar”.

Het Integriteitsbureau mag deze persoonlijke gegevens slechts verzamelen en behandelen in zoverre dit nodig is voor het opstellen van een verslag en om een gepast follow-uponderzoek in te stellen.

In het kader van een melding kan BTC volgende categorieën persoonsgegevens behandelen:

- de identiteit, functie en lokalisatie van de persoon die een vraag/klacht indient;
- de identiteit, functie en lokalisatie van de aangeklaagde persoon;
- de identiteit, functie en lokalisatie van de personen die de vragen/klachten ontvangen of onderzoeken;
- de medegedeelde feiten;
- de antwoorden op de vragen;
- het tijdens het onderzoek verzamelde bewijsmateriaal;
- het onderzoeksverslag;
- de gevolgen die aan de melding worden gegeven.

## **VI.     *Behandeling van de vragen***

Wanneer het Integriteitsbureau een vraag ontvangt, stelt het een antwoordvoorstel op en geeft dit door aan het Directiecomité van BTC ter goedkeuring.

Om zijn voorstel uit te werken kan het Integriteitsbureau het advies van het Consultatiecomité Integriteit van BTC inwinnen i.v.m. de principekwestie die wordt opgeroepen door de vraag. Dit comité is samengesteld uit verschillende leden van de departementen van BTC.

Het Integriteitsbureau zal de indiener van de vraag zo snel mogelijk antwoord geven, rekening houdend met de complexiteit van de vraag en de dringendheid ervan.

De anoniem gemaakte vraag en het antwoord worden gepubliceerd op het intranet van BTC.

## **VII. *Klachtenbehandeling***

### **1. Principe**

Wanneer het Integriteitsbureau een klacht ontvangt, stelt het een verslag op en geeft dit door aan het Directiecomité van BTC.

Het Directiecomité neemt alle beslissingen die het nuttig acht i.v.m. de voorgelegde feiten.

Ongeacht de beslissing van het Directiecomité behoudt het Integriteitsbureau zich echter het recht voor om het onderzoek voort te zetten.

Behalve in zeer specifieke gevallen kan BTC beslissen om de medewerker die een klacht indiende op de hoogte te brengen van het resultaat van het onderzoek. Maar het is aan BTC om dit te beslissen. In ieder geval mag het eindverslag slechts gebaseerd zijn op objectief geformuleerde informatie, die rechtstreeks verbonden is met het voorwerp van de klacht en strikt noodzakelijk is voor het onderzoek.

Het verslag moet ook duidelijk melding maken van de geformuleerde beweringen.

## **2. Informatie aan de beschuldigde**

### ***2.1 Oorspronkelijke informatie***

Wanneer een klacht wordt ingediend via het Integriteitsbureau moet de medewerker op wie de klacht betrekking heeft, hiervan schriftelijk geïnformeerd worden door de Interne Audit.

Deze informatie moet volgende elementen bevatten:

- de beweringen geformuleerd aan het adres van de medewerker;
- het recht van de medewerker op toegang tot zijn persoonlijke gegevens, het recht om deze te verbeteren, te blokkeren of te verwijderen.

De informatie moet ook aangeven hoe en onder welke omstandigheden de medewerker de Interne Audit kan contacteren om zijn rechten te doen gelden.

Toch kunnen enkele beperkingen van toepassing zijn:

- De beschuldigde medewerker moet enkel geïnformeerd worden over de feiten die hem/haar aangaan of die voldoende zijn om hem/haar te identificeren. Meer in het bijzonder moet de beschuldigde medewerker niet op de hoogte gesteld worden van de identiteit van de medewerker die de klacht indiende.
- De rechten van de beschuldigde medewerker zijn enkel verbonden aan de hem/haar betreffende gegevens. Hij/zij heeft geen recht op inlichtingen over andere medewerkers, over de klacht of over het onderzoek in het algemeen, tenminste wanneer deze inlichtingen niet specifiek naar hem/haar verwijzen.

### ***2.2. Tijdstip van de informatie***

Het informeren van de beschuldigde medewerker, zoals hierboven beschreven, moet zo snel mogelijk gebeuren na ontvangst van de getuigenis of de klacht, in het algemeen in de dagen volgend op de ontvangst.

Wanneer de Interne Audit echter van mening is dat de beschuldigde in staat is gegevens te vernietigen, dossiers te manipuleren of het onderzoek op enigerlei wijze in gevaar te brengen of te compromitteren, dan kan het informeren worden uitgesteld tot gepaste beschermingsmaatregelen genomen zijn (zoals gegevens kopiëren, harde schijven spiegelen en/of bestanden fysiek veiligstellen) om te verhinderen dat deze bewijzen vernietigd worden, verloren gaan of gewijzigd worden.

Bij ontstentenis van uitzonderlijke omstandigheden, zoals de noodzaak aan een meer diepgaande of gespecialiseerde informatica-analyse, of van buitengewoon complexe of volumineuze gegevens, mag het informeren van de beschuldigde medewerker niet nodeloos vertraagd worden. De informatie

moet onmiddellijk medegedeeld worden, zoals hoger vermeld. Elke belangrijke vertraging in de mededeling van de informatie moet worden gemotiveerd.

### **2.3. Recht op toegang**

Het antwoord op een vraag om toegang van een medewerker kan de vorm aannemen van kopieën van documenten die de hem/haar betreffende gegevens bevatten, ofwel van een lijst van hem/haar betreffende persoonlijke gegevens opgenomen in deze documenten.

Het Integriteitsbureau kan vragen om toegang van de beschuldigde medewerker verwerpen indien deze duidelijk onrechtmatig zijn gezien hun aantal of repetitief karakter. De beslissingen m.b.t. de vorm die het antwoord op de toegangsvraag van de beschuldigde moet hebben, evenals elke beslissing om informatie achter te houden, al dan niet op basis van het onrechtmatige karakter van de vraag, worden genomen door het Integriteitsbureau.

### **2.4. Recht tot verbeteren, blokkeren of verwijderen**

Het “recht tot verbeteren, blokkeren of verwijderen” van een medewerker slaat op de persoonlijke gegevens die “onjuist, onvolledig, dubbelzinnig of verouderd” zijn. In het kader van het Integriteitsbureau kan dit recht bijvoorbeeld toegepast worden indien een persoon per vergissing werd gemeld via het Integriteitsbureau of wanneer de beschuldiging tegen een medewerker gebaseerd is op verkeerde inlichtingen. Indien een beschuldigde medewerker een aanvraag doet tot “verbeteren, blokkeren en verwijderen” van zijn persoonlijke gegevens, dan moet deze vraag gericht zijn aan de verantwoordelijken voor de gegevensverwerking (het Integriteitsbureau: Koen Bomans).

Conform het Europees recht op de gegevensbescherming zoals omgezet naar Belgisch recht, kan het recht tot verbeteren, blokkeren en verwijderen in sommige omstandigheden beperkt worden. Dit recht stelt de medewerker in staat om precieze feitelijke fouten in zijn persoonlijke gegevens te verbeteren zoals bijvoorbeeld signaleren dat hij/zij een gegeven verslag niet geschreven heeft of dat hij/zij op een gegeven dag niet aanwezig was op kantoor.

Dit recht geeft de beschuldigde evenwel niet het recht om een gedetailleerde weerlegging van de klacht tegen hem/haar in te dienen (zelfs indien het Integriteitsbureau de medewerker kan toelaten om zulks te doen in het kader van zijn onderzoek), of om inlichtingen m.b.t. data, tijdstippen, plaatsen of gebeurtenissen te verbeteren, behalve indien deze feiten de beschuldigde rechtstreeks impliceren. Het Integriteitsbureau kan de beschuldigde toelaten verbeteringen voor te leggen die hij/zij noodzakelijk acht voor de betwiste feiten. De beslissing om deze verbeteringen te aanvaarden of aan te nemen berust op de beoordeling van de bewijskracht van de aangebrachte inlichtingen, conform de internationaal erkende regels van de interne audit.

### **2.5. Bijkomende informatie**

Indien het Integriteitsbureau tijdens een onderzoek bijkomende persoonlijke gegevens over de beschuldigde verzamelt, dan moet deze hiervan op de hoogte worden gesteld. De bijkomende informatie moet op dezelfde manier behandeld worden als de oorspronkelijke en is onderworpen aan dezelfde beperkingen.

Alle bijkomende informatie moet zo spoedig mogelijk medegedeeld worden aan de medewerker, eens de hem/haar betreffende informatie op papier of elektronisch is vastgelegd.

Het recht op de gegevensbescherming houdt niet in dat de beschuldigde geïnformeerd wordt over een eenvoudig gesprek over hem/haar maar wel indien dit gesprek schriftelijk wordt vastgelegd, getypt in een memo, ingevoerd in een informaticasysteem of e-mail.

Net zoals de oorspronkelijke informatie kan ook het verstrekken van de bijkomende informatie korte tijd vertraagd worden opdat BTC de tijd zou hebben de nodige voorzorgsmaatregelen te treffen om de gegevens te vrijwaren. Deze bijkomende informatie moet op redelijke manier medegedeeld worden. Zo moet nieuwe informatie bijvoorbeeld niet dagelijks medegedeeld worden maar veeleer samen met een aantal andere bijkomende gegevens, verzameld over een bepaalde periode.

### **3. Informatie aan de medewerker/derde die een klacht heeft ingediend**

Indien het Integriteitsbureau zulks gepast acht, kan de medewerker/derde die een klacht indiende op de hoogte gehouden worden van de voortgang en de resultaten van het onderzoek.

Toch mag deze mededeling het onderzoek niet in het gedrang brengen noch vertrouwelijke informatie vrijgeven. De beslissing om de medewerker/derde al dan niet te informeren (en in welke mate) wordt geval per geval genomen, louter en alleen door het Directiecomité of de Raad van Bestuur. Over het algemeen zal de medewerker/derde geïnformeerd worden over het eindresultaat van het onderzoek.

### **4. Onderzoek ingevolge een klacht**

Eens de klacht overeenkomstig punt IV is ingediend bij het Integriteitsbureau, moet dit laatste beslissen of er genoeg stof is om een onderzoek over de gemelde praktijk of over de klacht in te stellen.

Het moet o.a. rekening houden met de in de klacht vernoemde feiten, de kenmerken van de beweringen en het feit of de klacht al dan niet referenties bevat naar informatiebronnen, met inbegrip van elk detail dat deze beweringen staaft.

Het onderzoek moet binnen een redelijke termijn gebeuren en volledig vertrouwelijk zijn. De inlichtingen omtrent het onderzoek moeten niet worden meegedeeld aan wie hieraan geen specifieke behoefte heeft.

Het Integriteitsbureau kan, naar eigen goeddunken maar redelijkerwijs, beslissen om geen intern onderzoek op te starten indien bijvoorbeeld een verslag niet binnen het toepassingsveld van interventie valt, indien het vage of onduidelijke beweringen over onrechtmatig gedrag bevat, niet gestaafd wordt met feiten of referenties, of indien andere omstandigheden een onderzoek nutteloos of onuitvoerbaar maken.

Het Integriteitsbureau kan een beroep doen op gespecialiseerde externe experts. Het kan ook het advies inwinnen van het Consultatiecomité Integriteit van BTC. Dit comité is samengesteld uit verschillende leden van de departementen van BTC.

Na het afsluiten van het onderzoek stuurt het Integriteitsbureau een volledig verslag naar het Directiecomité van BTC die een gepaste en doeltreffende maatregel neemt om het onrechtmatige gedrag recht te zetten, conform het bestaande beleid en de bestaande procedures binnen BTC.

### **5. Afwezigheid van represailles**

BTC neemt geen enkele vergeldingsmaatregel tegen iemand die te goeder trouw een mogelijke overtreding van de wet, van een reglement of van het beleid van BTC meldt, en zal geen intimidatie noch pesterijen dulden tegen de medewerker/derde die een mogelijk mankement meldt of die deelneemt aan een onderzoek hieromtrent.

“Te goeder trouw” betekent niet dat de medewerker gelijk moet hebben maar dat hij/zij alle inlichtingen moet verschaffen die in zijn/haar bezit zijn en moet denken dat deze betrouwbaar zijn. Zo mag een medewerker/derde bijvoorbeeld geen klacht indienen louter gebaseerd op geruchten. Indien de klacht te goeder trouw wordt ingediend, kan de medewerker in geen geval het voorwerp uitmaken van sancties als de beweringen achteraf niet onderbouwd blijken te zijn.

Elke medewerker die zich al dan niet rechtstreeks inlaat met vergeldingsmaatregelen tegen iemand die te goeder trouw een klacht of bedenking heeft geformuleerd, of die andere medewerkers hiertoe aanspoort, stelt zich bloot aan sancties of gerechtelijke procedures, in de mate toegestaan door het toepasbaar recht.

De bescherming tegen represailles voorzien door onderhavige procedure geldt niet voor medewerkers/derden die moedwillig of onvoorzichtig verklaringen afleggen of onthullingen doen die niet te goeder trouw zijn (bijvoorbeeld medewerkers die, met de bedoeling schade te berokkenen, verdachte praktijken hebben aangehaald waarvan ze wisten dat deze niet onderbouwd waren). In deze gevallen kan de medewerker/derde die de melding doet het voorwerp uitmaken van sancties of gerechtelijke procedures, in de mate toegestaan door het toepasbaar recht.

### **VII. Veiligheid van de gegevens**

Gezien de verslagen persoonlijke gegevens en vertrouwelijke informatie kunnen bevatten, vereist de wetgeving op de bescherming van de gegevens aangepaste technische en organisationele maatregelen om de persoonlijke gegevens te beschermen tegen toevallige of onrechtmatige vernietiging, tegen toevallig verlies, wijziging, verspreiding of ongeoorloofde verspreiding, namelijk wanneer de verwerking overhevelingen van gegevens naar een netwerk inhoudt, en ook tegen elke vorm van onwettige verwerking.

BTC vereist daarom dat de verslagen en hun inhoud vertrouwelijk en veilig beheerd en opgeslagen worden, overeenkomstig de bij wet opgelegde retentietermijnen. Alle medewerkers verantwoordelijk voor de archivering van deze verslagen en voor de toegangscontrole tot de documenten en ook al wie er toegang toe heeft, worden geacht gebonden te zijn aan onderhavige procedure.

Alle persoonlijke gegevens die niet onder het toepassingsveld van onderhavige procedure vallen, zullen snel vernietigd of gearhiveerd worden, behalve indien ze een vitaal belang van BTC of de veiligheid/integriteit van ons personeel betreffen. Eens een opgesteld verslag het voorwerp van een onderzoek heeft uitgemaakt, worden de persoonlijke gegevens uit het document vernietigd binnen de twee (2) maanden volgend op het afsluiten van het onderzoek, op voorwaarde dat het onderzoek niet leidt tot enige tuchtmaatregel of rechtsvordering. Indien er tuchtmaatregelen worden opgelegd

of indien een rechtsvordering wordt ingesteld tegen iemand, dan worden de persoonlijke gegevens bewaard tot het einde van deze procedures. BTC en zijn dienstverleners treffen alle redelijke en nuttige voorzorgen om de vertrouwelijkheid en de veiligheid van de persoonlijke gegevens te vrijwaren, zowel bij het verzamelen, het overbrengen als het bewaren ervan.

### **VIII. Derde dienstverleners**

BTC kan voor samenwerking aan het beheer van de klachten/vragen en voor de routing, stockering en archivering van persoonlijke gegevens een beroep doen op derde dienstverleners.

In dergelijke gevallen moet BTC er zich, in de mate toegestaan door het toepasbaar recht, contractueel van verzekeren dat deze dienstverleners zich onderwerpen aan onderhavige procedure en aan de instructies van BTC, namelijk:

- geen persoonlijke gegevens gebruiken voor andere doeleinden dan deze waarvoor ze verzameld werden;
- de vertrouwelijkheidsnormen naleven;
- de verzamelde gegevens slechts bekendmaken volgens de instructies van BTC;
- de vereisten van gegevensbewaring naleven.

### **IX. Contactpersonen**

BTC, vertegenwoordigd door zijn Integriteitsbureau, is de verantwoordelijke entiteit voor de verwerking van persoonlijke gegevens in het kader van zijn beleid.

Indien u vragen of commentaar hebt m.b.t. het Integriteitsbureau, contacteer dan:

BTC  
Integriteitsbureau  
Hoogstraat 147  
1000 Brussel, België

**E-mail :** [info@btcctbintegrity.be](mailto:info@btcctbintegrity.be)

\*\*\*

**Lijst van toegelaten bestemmingen voor de gegevens:**

***Koen Bomans***

***Integriteitsbureau***